Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Vitae Christi pars prima - Cod. Aug. perg. 22

[Reichenau ?], [15. Jh.]

Capitulum LII

urn:nbn:de:bsz:31-41594

Visual Library

fensores malorum fratrum suorum · incusant et reprehendunt
tamen ut sodomite quondam dicentes loth reprehendentem
nequissimam voluntatem · huiusmodi versa non leges ·
Tanta enim ibi nephanda turpitudinis consuetudo e-
rat ut iam nequicia esset iusticia et prohibitor potius
reprehenderetur quam factor hec augustinus · Et contra autem hec
peccata deus puniunt testatur mare mortuum sive
diaboli · et vere mortuum · quia nichil vivum recipit ·
et diaboli quia in strictu eius quatuor civitates igne
sulphureo cremate in illud submerse sunt · Unde et mare
maledictum et appellatur semper fumans et tenebrosum
de vaporibus qui sic infernum continuus · Est autem ultra
iherico non longe positum dividitque iudeam et arabi-
am · Et licet quinque civitates fuerunt destructe propter
hec peccata tamen due nominantur tantum quia maiores et fa-
mosiores erant in malicia et iniquitate populi et turpitudine pecca-
Domine ihesu christe qui discipulos tuos Oro
ad predicandum mittens dedisti eis potentiam
curandi ac preceptum vincendi et consolandi · dirige pe-
des meos in viam pacis et da michi salutem mentis
et corporis et ut habeam in operibus iusticiam in moribus
disciplinam in cordibus tuum timorem et amorem · Morti-
fica in me omnia vicia meaque domus tue interius et ex-
terius restaura · ut ea que discipulis tuis pre-
cepisti pro modulo meo merear imitari et cor-
poris etiam gloria de tua misericordia munari · Amen
De patientia in adversis habenda liii capitulum
Et quia omnes solliciudines
discipulorum abiceat et eos signorum
confusione armaret ac firmos qui
dum oportuis est et fecit ab omnibus
huius vite negociis eos eruens et ab omni temporanea
sollicitudine liberans · mittit per se ipsum dicat in illa que
debent eis contingere mala ad perhibendum contra mundum
et diabolum eos premunis et ad patientiam contra adversa
tollerandum instruens · Cum enim ut dicit gregorius locum
predicationis suscepit mala inferre non debet sed tolle-
rare · ut ex ipsa sua mansuetudine iram sevientium
mitiget et peccatorum vulnera in aliis ipse afflictionibus
vulneratus sanet · Dicit ergo Ite scilicet ad predicationis of-
ficium · ecce ego dominus et magister vester qui vos elegi
vos docui · ego dominus omnipotens qui vos armavi · ego
cui nemo resistere valet · ego magister qui dominus sum

messis · mitto vos homines claros doctores instructos
milites armatos medicos peritos · sicut oves in simpli-
citate et innocentes parma vos non defendentes · ut
sicut doctrine alios mitiatis · et mansuete consilia-
mini adtrahatis peris et corpora exponatis · in medio
luporum id est scribarum et phariseorum et aliorum crudelium persecutorum
et detractorum qui dicuntur lupi propter rapacitatem crudelitatis
et dissimilitudinem · Et dicit · Sicut mansueti et crudeles
ad patiendum iniurias patientiam et innocentiam custodite ·
Non vos defendatis quia oves estis · seviant illi
qui lupi sunt · Mirabilis venator est dominus qui per
agnos sive oves capit et devincit lupos per patientiam
vincit potentes · Et bene dicit · in medio luporum · ut pa-
tientia sit quasi centrum ad omnem iniuriam circumdantem
Ite in medio per vestram omnium confusione · ac propter omnium
unitatem in fide et luporum pluralitatem in erroribus · Et
hec unitas maiorem facit vincere · quia ut dicit ambrosius
omnis pugna unanimiter aggressa parit victoriam
toriam · Dicit autem · ecce ego mitto vos · ut dum mit-
tentis potestas consideratur periculi magnitudo non timeatur
Unde chrysostomus · Que legitur hora erit consolacio · vincit et
vincit · Ideo quia hec ante omnia posuit dicens Ecce ego mit-
to vos · Sufficiat hec ad confidendum et nullum formidan-
dum sevientem · Vides autem · vides potentiam · vi-
des virtutem inexpugnabilem · hec chrysostomus · mittit dominus
discipulos sicut oves inter lupos · sed heu hodie multi
prelati sunt inter suos sicut lupi inter oves · Estote
ergo prudentes sicut serpentes contra scribarum astuciam
et fallaciam · scilicet ad intelligendas et cavendas fraudes
et insidias · Et simplices sicut columbe contra tyrannorum
crudelitatem et maliciam · scilicet ad sustinendas et ignoscendas
lesiones et iniurias · Prudentia est necessaria in precavendis
malis simplicitas in faciendis bonis · Et dicit · Sicut
serpentes residuum corporis pro capite periculo exponit
et caput in quo vita est toto corpore cautiando custo-
dit et letale vulnus excludit · ita et vos totum
corporis periculo caput vestrum id est ihesum ac fidem et animam
integre et incorrupte servate et custodite · Et sine
felle et amaritudine malicie sunt · et nulli malum
faciunt · ita et vos innocentiam custodiendo malum infer-
re vel referre aliis nolite · ut per prudentiam malum devi-
tetis et per simplicitatem nulli malum faciatis · Potest
et prudentia serpentis considerari in eo · Veterem enim pelle

ad artu forame depoit corpus p capite expoit
et cu sit frigide nature sole diligit. Pellis depoi
cio ptinet ad incipientes qui debet deponere su
pristina consuetudine veterem hoiem cu actib suis
Corpis expoico p capite ptinet ad pficientes
q p mete defendenda que e caput hois totu
hoiem morti tradut. Solis dilectio ptinet ad con
templaos q insistut dine contemplacon qua illu
natur et inflamant. Sic et serpens pt duo dili
git sole pt calore quo natura vigoratur et pt
luce qua illuiatur qr cu senescat amittit visum
s ad radios solis dirigendo oculos opponendo recipit
eu. In hys trib voluit nos dns assimilari p
dencie serpentis s no i venenata complexione no
i lingue punctione no i astuciosa deambulacone.
Silr simplicitatis columbina dz ee i trib s congruisi
indicando. ht ei blandos odores et dulce aspectum
affeccois i diligendo. figit eciam amore ad gene
suu vn et frequentat osculu. Tercio i orando
residet eni sup fluenta aquarum vt accipitres i sidi
as caueat p umbra. ¶ Et si reliqui bn ad
ungit prudencie simplicitate. qr simplicitas absq p
dencia facile decipi pt. et prudencia periculosa e ad de
cipiendu nisi simplicitate comperetur. Vn pz q astucia
vulpina vituperabil e. et silr ruditas bouina. s
mediu e tenendu et medio modo e incedendu. Vn
Gregorius. Vtrq nimio i amonicione coniugit ut simplica
columbe astucia serpentis instruat. et rursus serpentis
astucia columbe simplicitas temperet. Vn et crisos
Estote g prudentes sicut serpentes ad intellige
das fraudes. estote simplices sicut columbe ad igno
scendas iniurias. Nolo vos ee semp qi columbas
ne per simplicitate nimia p seducnem i laqum
cadatis. Nolo vos ee semp sicut serpentes. ne
ex corde cont aliquid venena fundatis. s scdm
tempus et psonas mutetis et mores. Et ut bre
ter dicam. Estote prudentes sicut serpentes ut omne
malu intelligatis et caueatis. estote simplices sic
columbe ut no faciatis illud malu. qr intellige
malu laudabile e. facere aut vituperabile. Nec
qui intelligit malu ille facit malu. s q facit
malu. hec criso. ¶ Et subiungit aperiendo qs lupos
dixit. Cauete at ab hoib. s lupis detioribus

v ab hoim psuasioib. qui quut fraudulenter
vos decipe et violenter punire. Vbi se exponendo
dns declarat. q lupos no bruta s hoies dixit
Vn criso. Ista dixit attendite vobis ab hominibus
q a quibusda pessimis malis. et sup oia mala
malis. ondere volens q p omnib malis ho
e pessimu malu. Na si bestie eu cpare volueris
peiore invenies eu. Bestia eni quius sit crudelis
tn quia irronalis e declinabile ab hoie crudelitas
eius. ho at crudelis cu sit et ronalis no facile
euadet crudelitas eius. Si cpaueris hoiem serpenti
peiore invenies eu qm serpens et si maliciam ht
tn et hois ht timore. Ideo si quide potuerit mor
det. si aut no potuit fugit. ho at et malicia
ht serpentis et timore no ht sicut serpens. si aut
tempus invenerit irruit sicut bestia. Ad huc aut
ois bestia si quide irritata fuit seuit si aut
irritata no fuit i silencio transit. ho at et non
irritatus insanit et magis sup illos insanit a qb
no fuit irritatus. Et ut breuiter dicam vnaqq bes
tia vnu i se malu ht. ho at oia mala ht
i se. Denique ho malo peior e q ipe diabolus
Diabolus eni si viderit hoiem iustu no e ausus ad
eu accedere. ho at malus quius hoiem sanctum viderit
no solu no illu timet s adhuc magis accendit
No eni diabolus hoi prestat vires s ho diabo
lo. Arma g diaboli ho e malus. Sicut eni dns
sn armis no pt ad facere q hoste sic et diabolus
sn homine no valet grauare sanctos. Et iam diuisi d
aboli homines mali sunt. Nec eni pt ad malu
seminare i mundo n psuos instus. qr si ad non
invenerit locu. hec criso. Vn et aug. Si vprianus
es ipe mundus inimicus e absq pmatis inimica
is. No e vob colluctacio aduersus carne et san
guine s aduersus principes et potestates et spualia
nequicie i aduersus diabolu et angelos eius. qr et
q ipatum hoies importunos ille instigat il
le inflamat ille tamqm vasa sua mouet At
tendamus g duos hostes que videmus et que
no videmus. hoiem videmus diabolu no vide
hoiem diligamus diabolu caueamus. Pro hoie
oremus at diabolu oremus. hec aug. Vn eciam
legitur i vita sca columbam abbis q cu ipe per

optata salutis me dema abulare. et librum hu
mus ferens desceptum sacris scdi disputare. su
bito cogitacio in mente ruit, qd eliget melius in hoi
nu iuiurias tande an ferarum seuiciam sustine. Tuqz
vrgete cogitacionem illata seuiens arboris fronte
signo crucis armans atqz orans mente se ait. melius
est ferocitate bestiarum absqz alieno peccato qz homi
rabie sustine cum dapno aiarum. Vn merito gratus
quide a phis qrit horribilis ho quior ei est qz
qdlibz pondus. tale eis vndisse fert. ho igitur horri
bilis pondus e solius anim. alia uero pondi aic
corporis sunt. Vn seneca Nil est hoi inimicissim.
Ab ho. ¶ Cauete igr ab hoibz vos malicose
insidiose ad peccatum trahere nitentibz. ne vos decipi
ant. ne vos seducant. ne vos blandicijs et psuasi
onibz. ne vos minis et flagellis a virtute deui
are faciant. Tradent ei vos primum in concilijs. i. loca
priuatis ubi conuenientes consiliant qualiter iconabiliter
operent vos ibide conuincendo vel phibendo ne pdi
cetis in noie meo. et deinde iterum flagellabunt
vos in synagogis suis. i. publicis conuentibz et con
gregationibz ubi conueniunt sub spe audiendi iusticie
et sentencias. tande ad maiorem. i. principes synagoge
s. phariseos. et ad reges. i. ad maiores principes
et psides. i. principes minores. s. romanorum ducemini
s. violenter no mansuete. ut s. deprimentur ad mor
te. qd non licebat iudeis. qz erant subditi romanis
propter me. i. confessione nominis mei. Erit optimum ta
lis et honestissima cum predicacio. qz ut dicit beda.
Celso iniuria cui deus e cam. Vn crisostomus. Non enim
parua consolacio est propter cristum opprobria pati. qm non ut pniciosi
sed et nocium hic patiebantur. Et hoc in testimonium illis
s. iudeis de eorum peruersitate et gentibz de earum conuer
sione. illis ad accusationem et gentibz ad conpunctionem
conuersionem. in testimonium quippe saluacionis electorum
et in testimonium dampnacionis reproborum. qz qm illos et pro
istis feruentis testimonium. Vn crisostomus. Ante reges et psi
des statuimini in testimonium illis et gentibz. Ut dum apli
accusantur dum trahuntur in quibuscumque prouincijs xpi virtus
predicatur. idolorum presidia demonstrentur. et gentibz ad sa
lutem credentibz predicacionis misterium reueletur. Et
iterum. Mors quippe iustorum bonis in adiutorium est ma
lis in testimonium ut inde peruersi sine excusacione pereant. Vn

eccla quod capiunt ut viuat. Hic crisostomus. ¶ Estote ergo
aduisi ut peruersa nunquam ledat a dno predatis. qz
cor tenoribz audiatis discrimin. turbari poterit siburgit
qui tenores consolacionem dicas. Cum at tradent et tradent
vos ad iudices adducendo oppositiones quibus vos ma
chinando ut me negetis. Nolite cogitare et solli
citi esse vos presollicitudine anxiando qualiter et quo
pferendi quo ad forma. aut qd. i. de modo inueniendi
quo ad materiam. respondeatis interrogantibz vel loquamini
discere volentibz. dabitur ei vobis. s. a patre luminum in
illa hora. s. ad respondendum oportuna. qd loquamini
i. sapiam in mente et eloquenciam in ore. Non consideratis de
sciencia vestra et eloquencia sed de diuina prudencia. qz spus
scus docebit vos tunc sine premeditacione vestra qd loqui
oporteat. Non ei vos estis qui loquimini. i. non ex so
lo ingenio vestro procedunt uerba vestra sed ex spus sci
gracia. Spus ei patris vestri est qui loquitur in vobis ut in
organis. qz sicut organa emittunt modulaciones
ad motum operantis. sic bonum qd loquitur predicator
ad voluntate patris inspirantis. Per hoc at ut dicit
crisostomus. ad prophetarum eos dignitate reducunt qui s. de spu
sunt locuti. Vn gregorius. Ac si membris suis infirmanti
bus dicat. Nolite pertimescere. Vos ad certamen acce
ditis sed ego prelior. vos uerba editis sed ego sum qui
loquor. Hinc paulus ait. An experimentum queritis
eius qui in me loquitur xpus. Securi quoqz ibat quoqz
ducebant. Securus quoqz vadit qui talibz armis
et sub tali principe pugnat. securus ad causam pergit
qui tali procuratore causam sua defendit. Vn crisostomus.
Cum aut tradent vos. nolite solliciti esse quomodo aut
qd loquimini. Mea e ei cura. Deus humano consilio
non indiget. Ideo uos in tantum personas prestate
et ego uobis sensum. Nam sollicitum esse an iudicari
non est spacio rei sed desperacio de deo. Timet quoqz ut in
causa sua deus loquatur pro uobis qui constanciam interrogantis
agnoscat. Non ei est impossibile uerbo qui milites suos
mittit ad bellum. prestet illis arma aduersus hostem
Nec quoqz sollicitus est qd loquatur in sua sapiencia spernit qui
est prima causa ruine. Nam in persecucionibz uerbi dei non
requiritur in professione fides. Vn theophilus. Cum quoqz propter
xpm ducimur ad iudices voluntate tantum nostram propo
debemus offerre. Ceterum ipse xpus qui in nobis habitat
loquitur pro se et spus sanctus in uidendo gracia ministrabitur

hec ibo9 ¶ Per ho tn no intendit excludere medi
tacoem videndi et via pcedendi s de vnsioe si quis
et sac factus assit s pmittit securitas si ista
desiciant. Qd frequet ingerebat i pmitiua ecclia.
qz tuc sepe fideles illitati et siplices subito ehelu
ad iudices et de9 pvidit illis. Vn no debet pp'ter
hoc cauebai si ista desiciat. qz hoibz d deo osidecabz
spus sacs no desicit i nra cu no pnt alit ouie.
et ite quia i tali casu sufficit ad salute ositeri
ostante i gnali fide. qd pt sacere qlibz xpianus
quantuqz siplex. Et pz ex predcis q no loquit
hic de albo pdicacois. Debz eu pdicate ubi diuim
pargiuie quale debeat ubu dei ppone alit tep
taret deu si negligeret de ho cogitare. du tn de h tep
oportunu possit hre. Nec plibz dns pusione
i dicendis s ornatu et mima sollicitudie p mlti
tpis. facile e eu vitute dice q si ornatu psuadz
ut recipiat vbiqz ¶ Et ne i auxilio aicor osidat
subiungit ginuore pseuacone q e ab aiais. qz s
gigo9. plz i nobis ea tormta seuiut q ab illis
patimi de quibz psumebam9 qz cu dapno cor
pis mala nos cruciant amisse caritatis. Vn ait
Tradet aut frat fratre pr filiu et filij pntes i
morte. s infidelis fidele. qz ut ait ibo9. no e int
eos ullus fid9 affectus qz diusa fides e. Vn cso
Nos spet in promis neq i aias aut pntibz cu
e fr fratre tradit i morte pr filiu et filij prem.
Vide quale tuc i cendiu pseuacois ardebit vt n
e ipi pcit nat. Qm aut tuc patiorz q aioz
fide integra quenus cu videris mtam ei9 firmat
i primitus ee exactam. Hic eni auca i ipa nat
desiciet quo inueniet ee natm hec cso9 ¶ Et
eritis odio oibz hoibz huana sapietibz s. actoibz
mudi. qui inimica sut dei. ho en hic magr diac
viau q natuz. qz multu repugnat amor dei et
mudi. distat eni plus q celu i tra. Tn dicit Eri
tis odio no solu inimicis s et amicis. no solum
extraneis s et ppiqs s. penatibz et fribz. Pequtes
aut xpm frequet sut odiosi aliys et carnalibus
aias. Et subdit ppt nome meu. qd addit ppt
osolone cor. qz delectable e ppt amore nois dei
ee odiosu qz eni hoant odio ppt xpm eu e suffi
ces pacaet pseuacos sustinendi et ad hoc magni

sequit pmiu. qz no martire fac pena s ca
¶ Et ne i tribulacoibz desiciat osolat eos subiugens
Qui at pseuauit usqz i fine s. i gra pmane
do no finalr sucubendo. Vel s m Origen qui
pcepta fidei no deseruit et i pseuacoibz no desi
ceit hic saluus erit. qz finis no pugna coronat
no eni cepisse s pfecisse vtutis e. In q no mo
dicu dat osolonem int pseuacoes et i tollancia
tribulacoim. qz no i choantibz s pseuantibz osfert
pmiu. no eni coronabit nisi q legitime certau
hoc signat i sicr ehau q e ulta lra quo oms
saluadi signat. dicit aut hic i sicr d sacerdoti
singlaritate et pauca. Vn cso9. Ca mapc
inlior e finie paucor. Bonu i pn delacio
e i fine pbaco. Cura bone fidei e contra bonu
quia no incipe aliqd boni glosum e s fine
Qd ppe deu sit eternu e. sicut de9 etnus e. Cuius
ausus finis et cepis deo fiue et opa cuiusc sine
n aliqn acta ua ptita recordeis s fine tui
cogita. qz ptiorz opu bonoz osiderio neglia
ul iactacia opat. osideco aut finis timorem
Vn et b. Pseuancia e vigor vtutu osumaco
vtutu mutu ad meriz mediatio ad pmiu soror
pacie osttae filia amica pac amacaz no
dus vnanimitatis vicliu sctate ppugnaclm
Tolle pseuanca n obsequiu hr mercedem nec
bnficiu gram n fortitudo laude. Denqz n
qui incepit s qui pseuauit saluus erit hec b
Et no qz dupx e pseuancia vna e osumaco
i bois opibz hec no e i pcepto. alia pseuan
cia voluntatis i pposito bn agendi et hec e in
pcepto ¶ Et qz apli adhuc erat ifirmi non
du vtute ex alto induti. docz eos tenos fuge
vt plubz possent pdesse dicens. Cu at psequt
vos i ciuitate vna fugite i alia vt apli9 nome
xpi diulgeret et xpi pdicaco audiat et ut xpe
infirmitati pudeat et hostibz parc. Vn cso9 Sa
ens i tepitacoibz i firmitate huane nate si quis
vos i sequit pseucos fuit i ciuitate ista fugite i al
tera. No eni gtepno timidos n eligo tn for
tes qz no uicit homi deus osidat s volunta
tem. Na ille qui fugit et si ucitc qd dessilis
e. voluntate at equal e. Na iste ido passi e

ne se magis videat amare q̄ deū / ita ⁊ ille idō fugit ne victus ī doloib; thesauru xpiaīn amittat · h' aut̄ madat / nō ut qui steterit peat · s; ut qui fugit nō peat · Infirmitati hūa ne ↄsulit nō fidei ↄmparoꝛis vnitē ↄcludit.
Dicamus aut̄ ad ↄsolōnē fugienciū xpianoꝝ · qm̄ stare quidē fortis fidei ē · mīgne at̄ hūilitati fugē · h' ysoꝝ · vñ ⁊ ieron᷒ · Sicut precepit pseue randi ī psecucoīb; spalr̄ ad aplos ptinz ⁊ ad eoꝝ successōes viros fortes · sic licencia fugi endi satis queit īfirmis ī fide / quib; ↄdescendit pius mgr̄ · ne si se ultro ad martyriū obtu lissent fortassis poīa ī tormētis negarent · Leuius eī erat fugē q̄ negaē · Et qmuis fugi endo psce fidei ↄstancia in se nō onderet / tn̄ migm̄ mīa erat qm̄ oīa ꝓ ꝓo pati erant deserere fugiēdo · Nisi aut̄ illis licencia fugie di dedisset diceret eos aliq̄ alienos ee a gloria regni celestis · h' ieron᷒ · Vbi sciend q̄ psecucō aliqn̄ ē psolis / vt qn̄ quis qrit̄ ad mortem nō quia fidelis pncipalr̄ / s; ꝓpt̄ odiū psone determiate · et tūc ē semꝑ fugiend · sic paulus querebat̄ ad morte ī damasco qd̄ pz ex hoc / quia alij fideles pmittebant ibi pacifice hi tare / s; quebat̄ soluꝫ pauluꝫ inficere · idō di missus a frīb; ꝑ muruꝫ fugit psecucoē; psō lem / nō timēdo psecucoē; s; poci᷒ dclinādo / vt mlt̄is pdesset · Itaq; nō ē imꝑfcoīs fugē sm̄ dictamē rēe racōis ad tpus salubri᷒ / vt saluet̄ fugiēs ad maiores fructus · Aliqñdo at̄ nō soluꝫ ē psecucō psone / s; ⁊ fidei ⁊ iusticie · et tūc si hō papiat pbablr̄ q̄ ex fuga sua se quat̄ derisio fidei ⁊ depssio iusticie · fuga ē mala et pctm̄ mortle · Si at̄ nō appareat hic pbablr̄ / s; mag᷒ ↄtrariū / vtpote q̄ ex fuga ta li pt̄ alibi fieri utilitas eccie · ex remāsiōe at̄ nō sequeret̄ n' occisio minist̄ eccie ⁊ ↄculcacō ar ticuloꝝ fidei ab obstinatis ī fidelib; tūc ē fugi endū ⁊ alibi pficiend · qui eī nō pt̄ ī vno loco pficē d; ad aliū trāsire · vñ aug᷒ · Faciant ergo s'ui xpi qd̄ pcepit uel pmisit / sicut ipe fugit ī egiptū · Fugiat oīo de ciuitate ī ciuitate qn̄ eoꝝ quisq; spalr̄ a psecutoīb; queritur

vt ab alijs qui nō ita req̄rūt̄ nō desrat̄ eccia · s; pbeant cibaria ↄseruis q̄s alit̄ viuē nō posse nouint · Cū aut̄ om̄ · i · epoꝝ dicoꝝ ⁊ laycorum ē cōe piculū / hij qui alijs indiget nō deserant̄ ab alijs quib; indiget · Aut igit̄ ad loca muni ta oms trāseant / aut q̄ hnt̄ necitate remanēdi nō relīquāt̄ ab eis / ꝑ quos illoꝝ eccliastica sup plenda ē necitas · vt ul' pariter viuāt ul' pariter sufferant qd̄ eos pr̄familias volet pati · h' aug᷒ · Q; s; ne dicerēt · iussisti ne ageres irent qd̄ ↄ faciem᷒ si omēs ciuitates iudee circuierim᷒ ⁊ nōs abiecerint · h' pueit hūc timore remouēdo dicēs Amē dico vob' nō ↄsumabit' ciuitates isrl' pdicā do s · ibi aduētū ul' fidē xpi · donec veniat filius hois resurgēdo · s · a mortuis · q̄z denūciacō aduē tu xpi ab aplis ꝑ ciuitates iudee īmediate pas sus ē xpus ⁊ a mortuis resurgēs apparuit discipulis · Vñ vrban᷒ · Predicit q̄ nō an pdica cōnib; suis ad fidē pducet ciuitates isrl' q̄ re dēpcoīs sue ꝑfecta ī toto orbe trāsꝑ pdicādi euāg' pcis ↄcessa · ul' si intelligat̄ de aduētu xpi ad iu diciū tūc intelligēda ē ↄsumacō pdicacōis aplo rū ꝑ totū orbem ↄtinuā ad ↄuersiōnis effcm̄ · q̄z vbiq; dispsi sūt filij isrl' scdm̄ pdestinacōem Licz eī predicacō aploꝝ discurrit ꝑ totū orbē tpre ipoꝝ · q̄z ī omē; terram exiuit son᷒ eoꝝ · tn̄ effcus ↄuersiōis fideliū ↄtinuā ad eos q̄ ↄnalr̄ ↄuerte di sūt ad fidē hebit plenarie effcm̄ cira mūdi fine Vñ dicit · Amē dico uob' / nō ↄsumabit · i · cōple bitis ciuitates isrl' fugiēdo ul' fidē pdicādo et ad fidē ↄuertēdo · donec veniat fili᷒ hois · s · ad iudiciū ↄnalē in gla pris · Nō eī ↄuertent̄ oēs filij isrl' donec ꝓpe finē mūdi · Vñ crisos᷒ · Et dicētib; eis · q̄ diu possum᷒ fugē · grauior ē eī fuga longa q̄ velox mors · ↄsolans eos ꝓpterea dns ait Nō ↄsumabitis ciuitates isrl' donec veniat fili᷒ hois · Si de aplis h' tn̄ intelligit̄ dcm̄ · nō pcedit itel lectus · cū mlt̄o an defuncti sint apli q̄ aduenirat Et oīa que ad aplos loquit̄ ⁊ ad illos loq̄ videt̄ qui ꝑ ymodū ꝑ illos fuerant credituri vsq; ad ex itum mūdi · Ipi eī xij erāt capita toci᷒ xpian itatis future · Et q̄admod' qd̄ ī eos inserit per totū corpis mēbra dispgit̄ · sic ⁊ aplis qd̄ dicitur

bat ad totam plenitudinem etiam corporis pertinebat
Sedebat ei dns qr noticia ei9 tot occupatiua fuat
citates ita ut pene omes tota9 orb' tre ciuitates
esiliare dicentes. h' eco9. ¶ Deinde po onsam
magitudiez tblomis immineas hortat discipulos
ad eius tollerancia. et cosolat eos suo exemplo et
predit a modi sic. Si i mgro i dno i presfulias
blasphemias iecerut et iniurias mltas sine
ca fecerut. et ipe paciet' i irtrepide sustinuit.
mlto plus fiet i ipis qui sut discipli i familie. et
ipi sili' paciet' debet sustine. Vn dr. No est
discipl9 sup mgrm. neqz suus sup dnm suu. itel
ligendu e don et qdiu fuit discipl9 et suus no e
inqua sup mgrm i dnm pn honis nam. Vel
no e discipulus. i. no dz ee sup mgrm n' suus
debz uelle ee sup dnm suu. gra i qi potencia
mgro et dno suo opando. Et dicet. No dedig
nemi tollare vos fui et discipl' qd ego tollero
vel tollerabo dns i mgr qr dns su faciens qd
volo. et mgr docens qd utile sao. Mea exempla
vos doceat ad me respiate. qd i me fieri videt
h9 i uobis ne formidetis. Qui me offende et
psequi no timet. vos quoqz offende i psequi
no timebut. Vn eco9. Nuc incipit eos csolari
i passioib9 eor futuis suo exo. Talis e res si p
deo iniuria patim ab aliqb9 indignis nusom
et dolem9. Si uo audierim9 aliqua pclarum
psona q sili' passa e resfiam9 i insfluco idiis
coms me lavat. Dicim9 ei. Si vir ille q clau
or e qu ego passus e talia plane ego iniure
mee no debeo sentie dolore. Qnto magis y
solabant discipli in passioib9 suis cu discipli
eent et sui recordates xpm dnm i mgrm
talia aut maiora ppessum. h' eco9. Et ideo
debet dnm no solu paciet' s i gaudet' seq
qr vt dicit seneca. malq miles e q imperatore
gemes sequit. ¶ Et subiugit. Sufficiat discipl'o
i. sufficere debz vt sit sicut mgr ei9 et suo vt
sit sicut dns ei9 iniurias sustines et vindiciam
no qrens. mala recipies et bnficia cferens.
il sufficere dz ei si no plus qualret i cdepnat
Pfectus at erit si sit sicut mgr et dns ei9 xpm
i sius imitando opib9. qr pfco discipl' e imitatio

et assimilacio mgri. Vn beda. Si mgr non
suas vult vindicare iniurias q de e sed ipos
mauult ipsecutores paciedo reddere mitiores. ci
de necesse e discipli qui puri hoies sut ut re
gula pfcois sui sequit. h' beda. h' at dicit
do i pposito e veru ubi de se loquit q e mgr
et dns pmo pat omi. sc em dicit mgrm et
dnm aplos aut i eor imitatores usqz ad fine
secli dicit discipulum i suu. hui9 mgri et dom
imitatio e huana pfco. Vn aug9 Summa re
ne religiois e imitari que colis. No at dicit
hoc dns p alio si ei mgr idoneus fuit no suff
discipulo ignorancia mgri. et si dns miser fuit
no sufficiat suo miseria do. Vl' fm eco9. no dicit
h' fm9 ea que raro cigut s ab aplis et ab
alys q sut i plurib9 susapit hic sermoqz. Et
addit. Si premsfulias. i. me qui pena gero
sollicitudiez patris fams auctem beelzebub vo
cauint eu i. me opari i beelzebub dixerut.
qnto magis domesticos ei9. s. vos i hoc i diffa
mabut. Qd' ei apli facerent miracla virtute
deoms sepe dixerut iudei et gentiles vt p
mlta pls ex aplor legedis. No q' boi cfsiu
debet si forte ab aliquib9 prius honorib9 si elpu
debitat eis. qr ad csolonez mam sua dno
pbria adduce dignatus e dicens. Si premsfu
lias beelzebud vocauint. qnto magis domesticos
eius. Sut ei plimi qui mita bonor forasse
aplius laudat q debent. et ideo ne eos elato
de laude subripiat pmittit ops de9 malos in
obtrectacoe prrupe. vt si qua elacia ab ore
laudaciu i corde bonor nascat p obtrectacoez
malor ad pmaz reuocet. Si me ubi lauda
cio i vituperacio ad metem semp reuertere de
bem9. et si in ea no iueie bonu qd de nobis
dz magna tristicia i nob gnari debz i si in ea
no iueie malu qd de nob dz i magna leticia
psilire debe9. Vn aicho. Cu te qs laudat m
dex tuus ee memento. Plq alys d' te qi tu tibi
crede noli. Valde aut piculosum e hoie si placat
sua laudie. qr oportet eu valde forte in deo
ee qi inde no eleuaret mitq i corde. Vn i csilit
oratq. qles gmiedes aspice ne mox iniciant

ē aliena pati. Agit locu glē ꝯ aplectamr
ſi dno nro ī paſſionu ꝯdicoib adeqm. Quia
ei ligne tblōns pati purgar. ibi ſicut tūc
apud eccīe xpm fluctib paſſionu deo expoſit
ſic et corpꝯ eiꝯ ſ. eccīam ſua uſq ī fine ſcli ad
purgacoē ꝯplurꝯ tblāri pmittit. Aſpa em
ac dumis ⁊ ſentib plena ⁊ horrida ē uiuus
via. Sic priarche ſic pphē ſic apli ſ. mres
ſic ꝯfeſſores ſic v̄gines ⁊ q̄tquot placunt
deo p multas tbulacoēs tnſire fideles. ſic ead
oīa xpi mbra elca uſq ad die iudicij ptnſibut
Vn augꝯ. Nullꝯ fuiꝯ xpi ſn tribulacone ē.
Si putas no hre pſecucoēs no du cepiſti ee
xpianꝯ. Et ſubiugit dns ꝯcludēdo. Ne g̃ uos
deſtia ⁊ mnacoēs mei timueītis eos. ſ. pſecu
tores hoīes ſruples ⁊ pnores. n̄ eorꝫ blaſphe
mias ul ſeuicias obmittēdo fidei vrute ppt
pſecucois tiore. ſed ferte pacient iniurias ppt
dei amore. Ad tollandu igit pacīet aduerſa
mltu iuuat ſi qs xpm p ſe paſſu cogitat.
Vn augꝯ. Noli ee puſillanimes. ſi em pleno
corde meiueris ſius qd pte xps paſſꝯ fuit. n̄
tu puſillanimr deficies ſi iniuriāt ⁊ tu qdq
adūſi accidit tollabis. inſup ⁊ gaudebꝭ. quia
ūctus es ī aliq ſilitudie paſſionu regis
tui et itm. Si ille nouiſſime dixit. ecce uenit
pinceps mudi huiꝯ et ī me nichl ueniet. dicis
ē patre ūquus beelzebub ī ſanꝯ. tu dedignar
ſerue audie p mias tuis qd dns audiuit nllis
mias ſuis. Ille ueit ut pbet ī exeplu ꝯſi
ꝯnis hō ſeceit ſi tu no pficis. Ecce ei ille audi
uit n̄ ut cū audies tu no deficias. Ecce tu au
dis et deficias. Fruſt g̃ ille audiuit no ei ppt
ſe ſz ppt te audiuit. Ideo ei ille pior ſuſtinuit
vt nos ſuſtine diſcem̄ꝯ. Et ſi ille q no hebat
qd ſ obicebat ꝯtumelias nos q et ſi no hem̄ꝯ
pām qd nob obicit timiꝯ hemꝯ tn alteru
qd digne ī nob flagellat. Noſcas qs ſive te
dicat ⁊ no es fur audis obpbium no tn ſic nēs
fur vt no ſis aliqd qd deo diſplicat. Et itm
Vnꝯqſq ꝯſiderans ꝯſciam ſua ſi mudi actor
ē inuenit. Fiat actor xpi ne ſit antixpus.
Si quis ei dixit q antixps ſit ueſat iniuria
ſ ſcīam putat. Dicat ei xps. Pacies eſto. Si
falſu audiſti gaude mecu. qꝫ et ego ab antixpis
falſa audio. Si aūt veru audiſti ꝯueni ꝯſciam
tua. et ſi audire times ee pl'ꝯ time. hō augꝯ. vn
et ꝯtgoꝯ. Tūc quicq bn tollamꝯ cu ī ſecto mūs
ad mala ꝯpetra recrimꝯ. Leue quippe videbitur
q iniuria patim̄ du ī actione nra ꝯſpicimꝯ q pe
ius ē qd meremr. hō ꝯgoꝯ. Deinde dns hortā
dꝯ ſa ad tollanca ex ꝯſideracoē dini iudicij in quo
oīa maifeſtabunt. qꝫ bona et mala omn erunt oīb
maifeſta. tale ei erit iudiciu q oīb videbit iuſtu.
qd no poſſ ee n̄ mala ⁊ demita videret ab omnib
maifeſte. Vn dicit. Nichl ei ē opcu ī pna ꝯre
ꝯnau ad opera q occultat ex induſtia. qd no reuele
ē ī iudicio futo. Et nichl ē occultu nūc ꝯnau ad
cogitaciu ex que occultat ex ꝯpa na qd tūc non
ſciat. qꝫ no ſolu opa ſꝫ et cordis ſecta q ſoli deo
ſūt nota tūc erunt nobis maifeſta. Vn dicit ſꝯ
ibo. Nolite time pſequeciu ſeuicia ⁊ blaſphe
macu rabiem neq emlem ſimlatoēs. quia
veiet dies iudicij in quo et vra ūtus et eorum
neqcia oīb demoſtrabit et aulibꝫ ſꝯ opa ſua tam
meiora q exciora reddet. qꝫ tūc pacia martiru
pmiabit et neqcia pſecutorꝫ puniet. Nolite
g̃ ex vngē dei erubeſcere ſꝫ tota mente verbo
opum dare ſpa mete retmētes illu extime re
tribucois diem quo illūiabit abſcondita tene
bra et maifeſtabit cogitacoēs cordiu. tūc em
ī vobis a deo laus ⁊ adūſarijs vitatis pena ma
net eterna. Conſidiās huiꝯ maifeſtacois dꝫ dic
magna audacia ī pdicacoē vitatis et pdicatoēs
moue ad pdicadu vitate ſecure ppt qd ſubdit.
Quod dico vob ſ. mō exōtalib in tenebꝭ. ſ. tioris
i. du ad huc ī timoē carnali eſtis. dicite ī pdicate
ī lumie i. ī fiducia ſecuritat qd ī ferint accepto
ſpu ſco. et qd ī aure audiūs i. ſolo auditu papi
tis. pdicate ope ꝯplendo extētes ſꝫ tecta i. cor
pa via que ſūt aiarꝫ domicilia. Vel qd dico vob
in tenebꝭ dicite ī luce. i. qd audiūs ī myſterio et
enygmate pdicate apte et maifeſte. et qd in
aure audiūs pdicate ſup tecta. i. qd nos erudiui
ī puulo iudee loco audiūt dicite ī toto mūdo. Vel
qd dico vob ī tenebꝭ i. ī locis puatis dicite ī luce

ut i locis publicis et coib; quia apli pdica in
pala ipos pdicauert/ ea que seorsu a xpo didi
cerut/ et qd i aure audistis/ vel i secto soli. pdica
te sup tecta. i. publice cora oib;/ nlli abscodentes
ubi qi quis stet sup tectu i clamet i publicu
Et loquit s(ecundu)m modu in palestina ubi dom9 non
hnt tecta acuminata s; plana et ibi solebat
smones fieri ad ppl'm in feriis mau positum
¶ Considera hic quia discipli exponut pseca
coib;/ nos aut in pace pigritam9 ipe venia dig
no sum9. Vn cso9. Quo utiq; erim9 digni i pace
mollicia pigritantes. Nullo demq; bellate om
dim9. nllo psequte dissoluim9. In pace saluai
iussi/ i neq; hoc possum9. Que igit nob veia
No flagella/ no carceres/ no pncipes/ no synago
ge/ no aliud aliqd talium imminet s; ecotrario vin
usim9. Nos regnam9/ et em reges pii sunt
et hores nlla sut xpianis. et neq; in supami
Si igit fieri plia cessat et psecucio/ exconuta
qnta eet derisio qnta obpbria. Et valde decet
Cu ei in palestra null9 exatat qlit i agone
eit clarus. Sta igit adusus passiones fer vin
lit dolores/ qui sut mentis ut i eos q sut corpis
sustineas. Et em btus iob/ n bn eet exercitatus
an agones. no utiq; ita clare i agoib; effulsis
set/ n meditates fuiss; exor omez istud ee. dixis
set utiq; ad pximos. nuc aut ad oia stetit cer
tamia. Hac igr fortitudinez hanc masuetudinez
i nos zelem9 illi9 qui an lege i gram fuit
Ut etinis cu eo possim9 coicare tabnaclis. Hr

Dne ihu xpe clemen   cso9 Oratio
tissime qui discipulos tuos ad pliadu
cont mudu i dyabolu/ sicut oues int lupos
misisti et eis csolone i tolanca tribulaconum
pstitisti/ csina singulis mea/ i in cotu mudi
picla et dyabli insidias pbe fimitate. Custodi
me ab hostib; meis visibilib; i inuisibib;. et da
in pacacam i adusis i tribulacoib;/ ut te meum
creatore sciencia meu defensore et ipma vita
semp a te defensis pn hic ad te puenia; a patis

Poib; absolutis Ame De non
timedo morte i ostendo
Ostensio dns excussit disciplis

timore psecucionu/ et insumne seu maledictonis
csequnt aufert eis timore mortis corpalis q e
ultima oim tribilium in hoc mudo i finis. Erat
aut cso9. no pmittit ereptione a morte s; per
mittit mori maiori largites/ qua si no fecisset
hoc pati. suade ei cotepne morte/ mai9 e q eri
pere a morte. ¶ Fuaciat aut dns timorem
mortis sex racoib;. que i serie lre ponut. Pria
e ex csidicacone huane ipotencie. qz hoies non
pnt lede n i minimis. s. i corpe/ et sic lesus pse
i maximis s. i aia. Vn ait. Dico aut spualis uo
animas meis/ qui mcls ticemi corpis q debe
aliis ee ex9 fortitudis. Nolite time eos q
occidut corp9. i. hoiem i corpe tm i ad tepus
dicam aut occide no pnt occide. qn deus cum
corpi reddat. et ipm corp9 resuscitat. Ubi cso9
Nolite time eos qui occidut corp9/ ne forte ipe
timore mortis nd libe dicat i lumie qd audis
tis i tenebris. n fiducialr pdicetis oib;/ qd in
aure soli audistis. Hic gr ex hiis vbis ondit
no solu iste e pditor veritatis qui transgrediens
veritatez/ pala p veritate medaciu loquit sicut
illi ¶ no libe pnuciat veritate defendit qua
libe defende queit. pditor e veritatis. No solu
ille transgressor e veritatis/ qui pala denegat
veritate s; eciam ille qui ipe timore cor qui
occide corpus/ tacet veritate. Et quid dico qui
ipe timore mortis tacet hoies veritate. Ppr
misez ventre. et ipe spem vanu honoris
tacet hoies veritate. Set forte dicas. Si mco
veritate an adusarios/ nuq; csencio mediocre
Dic mi si pnceps ads vom impiu videt ante
vonaz ab hostib; ipugnari cu posset libare de
fende neglexerit. nu ipe videbit tradidisse qua
potuisset libare. si voluisset. Sic i tu videns
veritatem dei ab impiis ipugnari cu posses eu
defende/ si loqui voluisses taces expugna
sti/ p hoc ipm q eam passus es expugnari. Et
si ipe timore cor qui occidut corp9 tacet veri
tatem/ impietas e. qm9 no sit ipietas maior
tacet veritate ipe miseru ventre i spe vani
honoris meliore q facit gram pacis i honoris
q; gram veritatis dei. Et nolite time eos qui